

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Beknopte natuurtoets Utrechtselaan, Stadskanaal

projectnummer: P000636

Onderwerp: Beknopte natuurtoets Utrechtselaan, Stadskanaal

Datum: 04-01-2023

Inleiding

KADER

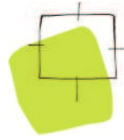
De initiatiefnemer is van plan om op een locatie aan de Utrechtselaan in Stadskanaal twee bungalows realiseren. Hiervoor wordt een ruimtelijke procedure doorlopen. Om de uitvoerbaarheid van het plan te toetsen, is een inventarisatie van natuurwaarden uitgevoerd.

Het doel hiervan is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het plangebied ten behoeve van de natuurtoets op 25 november 2021 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren: bewolkt, droog, circa 9 °C en een zwakke wind.

PLANGEBIED EN PLANNEN

Het plangebied omvat een grasveld met enkele bomen aan de Utrechtselaan in Stadskanaal (figuur 1). Aan de noordzijde grenst het plangebied aan een watergang. Aan de oost- en zuidzijde grenzen wegen. Aan de westzijde grenst een woonerf. Er is geen permanent oppervlaktewater op het terrein aanwezig. De plannen bestaan uit de realisatie van twee bungalows. Hiervoor wordt vegetatie verwijderd en wordt grond vergraven. Voor zover bekend worden de bomen behouden.

¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.

Figuur 1. Plangebied (rood omlijnd). Bron ondergrond: www.ruimtelijkeplannen.nl

Foto's 1 en 2. Impressie van het plangebied op 25 november 2021. Twee bomen in het plangebied.

Foto 3. Zicht op het oostelijk deel

Foto 4. Zicht op de twee bomen richting het noordwesten.

Soortbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);

- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).

Van deze laatst genoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid van de Wnb.

INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van gegevens van de laatste 5 jaar in de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF - 13 december 2021 13:29:05) blijkt dat in de directe omgeving (0 - 1 kilometer) van het project-gebied diverse beschermde diersoorten bekend zijn. Het betreft vogels met jaarrond beschermde nesten, zoogdieren, amfibieën en ongewervelden.

Het grasland in het plangebied bestaat voornamelijk uit algemene gras- en plantensoorten, zoals Engels raaigras met smalle weegbree, grote brandnetel en veldzuring. Deze soorten duiden op voedselrijke tot zeer voedselrijke omstandigheden. Langs de westrand grenst een coniferenhaag. Opgaande beplanting in het plangebied bestaat uit een aantal bomen. Dit zijn onder andere twee oudere populieren, een treurwilg, zomereik en berk.

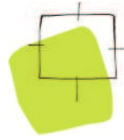
Er zijn geen beschermde plantensoorten bekend uit de omgeving van het plangebied (NDFF). Geschikt habitat voor beschermde plantensoorten is vanwege de voedselrijkdom ook niet aanwezig.

Uit de omgeving van het plangebied zijn vogels met jaarrond beschermde nesten zoals huismus, gierzwaluw en buizerd bekend (NDFF). Aan de overzijde van de weg werd tijdens het veldbezoek een aantal huismussen gehoord. In de watergang zwommen enkele wilde eenden. In het plangebied is geen bebouwing aanwezig, waardoor de aanwezigheid van nesten van de gebouwbewonende soorten huismus en gierzwaluw uitgesloten kunnen worden.

In de berk is een relatief klein nest aangetroffen, deze is naar alle waarschijnlijkheid van een houtduif of zwarte kraai. Er zijn geen sporen aangetroffen, zoals braakballen, plukresten of uitwerpselen, die er op wijzen dat dit nest door een roofvogel of uil gebruikt wordt. In de overige bomen zijn geen nesten aangetroffen.

Het plangebied zal door de inrichting mogelijk een onderdeel vormen van het foerageergebied van vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals huismus. Voor buizerd is het gebied te stedelijk.

In de opgaande beplanting in het plangebied kunnen algemene vogels, zoals merel en heggenmus, tot broeden komen en langs de oever kan wilde eend broeden. Nesten van algemene soorten zijn alleen tijdens de broedperiode beschermd.

In de omgeving van het plangebied is de vleermuissoort gewone dwergvleermuis waargenomen (NDFF). De westelijke populier heeft een scheur, waar een verblijfplaats voor vleermuizen aanwezig kan zijn. In de overige bomen zijn geen voor vleermuizen geschikte holtes, scheuren of loszittend schors aangetroffen. Het plangebied kan onderdeel vormen van het foerageergebied van soorten als gewone dwergvleermuis en laatvlieger. In het plangebied zijn geen groenstroken aanwezig die een onderdeel kunnen vormen van een doorgaande structuur van opgaande beplanting die zo dienst kan doen als essentiële vliegroute.

Met name de westrand van het plangebied, grenzend aan de heg, vormt geschikt leefgebied voor een aantal grondgebonden zoogdiersoorten, zoals de uit de omgeving bekende egel en huisspitsmuis (NDFF). Voor deze soorten geldt in de provincie Groningen een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb voor ruimtelijke ontwikkelingen. In de omgeving is het voorkomen van de niet-vrijgestelde eekhoorn bekend (NDFF). Geschikt leefgebied voor eekhoorn is niet in het plangebied aanwezig.

Door de afwezigheid van permanent oppervlaktewater vormt het plangebied hooguit een klein deel van het landbiotoop van algemene soorten amfibieën, zoals gewone kikker en kleine watersalamander, die zich wel kunnen voortplanten in de nabijgelegen watergang. Voor deze soorten geldt in de provincie Groningen een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen. Uit de omgeving van het plangebied zijn geen vrijgestelde amfibieënsoorten bekend (NDFF). Geschikt leefgebied voor deze soorten is ook niet in het plangebied aanwezig.

Voor overige beschermde soorten uit de soortgroepen vissen, reptielen en ongewervelden is het plangebied ongeschikt (NDFF). Hierdoor kan de aanwezigheid van deze soortgroepen in het plangebied worden uitgesloten.

TOETSING

Bij uitvoering van het plan gaan geen jaarrond beschermde nesten verloren. Het plangebied verandert door het plan als foerageergebied voor vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals huismus, maar zal niet geheel ongeschikt worden. Bovendien is in de directe omgeving van het plangebied in ruime mate alternatief en deels hoogwaardiger foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op vogels met jaarrond beschermde nesten treden niet op.

Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, kunnen in gebruik zijnde nesten van algemene vogelsoorten worden verstoord of vernietigd. Dit is bij wet verboden. Vernietiging of verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor

het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

In het plangebied is een boom met scheur aanwezig. Deze boom blijft voor zover bekend staan. Indien deze wel gekapt wordt gaat mogelijk een vleermuisverblijfplaats verloren. In dat geval is eerst nader onderzoek nodig om te bepalen of vleermuizen een verblijfplaats in de boom hebben.

Het plangebied zal naar verwachting na de bouw van woningen niet ongeschikt worden voor de te verwachten vleermuissoorten die in bebouwd gebied foerageren. Bovendien is in de directe omgeving van het plangebied in ruime mate alternatief foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op vleermuizen als gevolg van het verlies van foerageergebied treden niet op.

Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen enkele verblijfplaatsen van algemene amfibieën- en zoogdiersoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Groningen. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wnb.

Gebiedenbescherming

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wnb is de bescherming van Natura 2000-gebieden geregeld. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND EN NATUURVERBINDINGEN

Het Natuurnetwerk Nederland is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland, dat voldoende robuust is voor een duurzame verbetering van de omstandigheden voor de wilde flora en fauna en voor natuurlijke leefgemeenschappen. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Nationale Omgevingsvisie. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van de provinciale NNN en de bijbehorende natuurverbindingen is voor Groningen uitgewerkt in de Omgevingsverordening Groningen (geconsolideerd 2021)

WEIDE-/AKKERVOGELLEEFGEBIED EN NATUUR BUITEN HET NNN

Vanuit het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid wordt buiten de NNN-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van weidevogelleefgebied en natuur buiten het NNN. Hiertoe zijn specifieke gebieden aangewezen.

INVENTARISATIE

Het plangebied grenst niet aan of ligt niet in een in het kader van de Wnb beschermd gebied. Op circa 9,5 kilometer ten westen van het plangebied ligt het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied: Drouwenerzand. Ten noordoosten van het plangebied ligt een NNN-gebied en natuurgebieden buiten het NNN op circa 1 kilometer afstand. De akkers/graslanden op circa 2 kilometer afstand ten oosten van het plangebied, zijn aangewezen als akkervogelleefgebied.

TOETSING

Het plangebied ligt op ruime afstand van het Natura 2000-gebied 'Drouwenerzand'. Hierdoor zijn in potentie effecten alleen mogelijk door externe werking. Het plangebied is gescheiden van het Natura 2000-gebied door bebouwing, wegen en agrarisch gebied. Gezien de afstand tot het Natura 2000-gebied, de inrichting van het tussenliggende gebied en de aard van het plan, kan een toename van verstoring door geluid, verlichting of optische verstoring worden uitgesloten.

Voor het plan worden slechts enkele woningen gerealiseerd en op ruime afstand tot de dichtstbijzijnde stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden van soorten (> 9 kilometer). Hierdoor wordt geen toename van stikstofdepositie boven 0.00 mol N/ha/jaar in stikstofgevoelige habitattypen of leefgebieden van soorten van Natura 2000-gebieden in de aanleg- en gebruiksfase verwacht

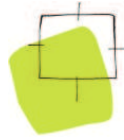
Het NNN in Groningen kent geen externe werking. Met de uitvoering van de plannen gaat geen NNN verloren, waardoor negatieve effecten hierop kunnen worden uitgesloten. Weidevogelleefgebieden zullen eveneens geen verstoring ondergaan, gezien de grote afstand tot het plangebied.

Beschermde houtopstanden

De Wet natuurbescherming beschermt bos van minimaal 1000 m² en bomenrijen van minimaal 21 bomen gelegen buiten de bebouwde kom.

INVENTARISATIE EN CONCLUSIE

In het plangebied zijn geen beschermde houtopstanden aanwezig. Het indienen van een kapmelding bij de provincie Groningen is niet nodig. Wel kan de een kapmelding bij de gemeente nodig zijn.

Conclusie

Voor dit plan is op 25 november een veldbezoek uitgevoerd en daarnaast zijn verspreidingsgegevens van beschermde soorten in en om het plangebied uit de NDFF geraadpleegd. Op basis van het veldbezoek en de verspreidingsgegevens is een voldoende beeld van de natuurwaarden in het gebied verkregen om de toetsing aan de Wnb op te baseren.

Voor deze toetsing is er vanuit gegaan dat alle bomen blijven staan. Wel komt naar voren dat als gevolg van de kap van een van de populieren, mogelijk een verblijfplaats van vleermuizen verloren gaat. Als kap wel onderdeel uitmaakt van de plannen is eerst nader onderzoek nodig om de aan- of afwezigheid van een vleermuisverblijfplaats vast te stellen. Op basis van de resultaten van dit onderzoek wordt bepaald of een ontheffing voor de Wnb nodig is.

Verder moet bij de werkzaamheden rekening worden gehouden met het broedseizoen van vogels.

Een nadere analyse in het kader van de gebiedenbescherming van de Wnb of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid is niet noodzakelijk. Het plan heeft geen negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van natuurlijke habitats en soorten. Voor deze activiteit is daarom geen vergunning op grond van de Wnb nodig. Het plan is daarnaast op het punt van provinciaal natuurbeleid niet in strijd met de Provinciale Omgevingsverordening.